

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr hab. Andrzej ZOLL

RPO-522084-VIII/06/MRP

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 24 stycznia 2006 r.

Pan
Krzysztof Michałkiewicz
Minister Pracy
i Polityki Społecznej

Wprowadzone w życie z dniem 1 stycznia 2004 r. przepisy ustawy z dnia 14 listopada 2003 r. o zmianie ustawy - Kodeks pracy oraz zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 213, poz. 2081) zmieniły, między innymi, treść zawartego w Kodeksie pracy działu szóstego — „Czas Pracy”. Przepisy dotyczące zagadnień zawartych w tym dziale mają wyjątkowe znaczenie zarówno dla pracodawców, jak i pracowników. Dlatego ważnym jest aby były one w swej treści przejrzyste, spójne i nie sprawiające problemów interpretacyjnych.

Zgodnie ze zdaniem pierwszym art. 130 § 2 k.p. każde święto występujące w okresie rozliczeniowym i przypadające w innym dniu niż niedziela obniża wymiar czasu pracy o 8 godzin. Jeżeli jednak (zdanie drugie powyższego paragrafu) w tygodniu obejmującym siedem dni od poniedziałku do niedzieli, wystąpią dwa święta w inne dni niż niedziela, obniżenie wymiaru czasu pracy o 8 godzin następuje tylko z tytułu jednego z tych świąt. Konsekwencją zastosowania norm wynikających z § 2 jest zmniejszenie tygodniowego wymiaru czasu pracy z 40 godzin do 32 godzin - bez względu na to czy w danym tygodniu przypada jedno święto (z wyłączeniem święta wypadającego w niedzielę), czy przypadają dwa dni świąteczne. Taka sytuacja wystąpi w 2006 r. dwukrotnie, tj. w maju (1 i 3) i w grudniu (25 i 26). Z informacji jakie dochodzą w ostatnim czasie do Rzecznika Praw Obywatelskich można wnioskować, że fakt zmniejszenia tygodniowego wymiaru czasu pracy w takim przypadku jedynie o 8 godzin budzi pewien niepokój społeczny. Jest to odczytywane

jako obowiązek „odpracowywania” jednego z dwóch dni świątecznych przypadających w jednym tygodniu.

Z art. 151° k.p. wynika, że dniami wolnymi od pracy, oprócz niedziel, są święta określone w ustawie z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy (Dz.U. Nr 4, poz. 28 ze zm.). Na marginesie można zauważyć, że w okresie poprzedzającym wejście w życie omawianej noweli zapis ten był zawarty w artykule 154 § 2 k.p., który był zamieszczony w dziale siódmym - „Urlopy Pracownicze” i definiował dni robocze jako wszystkie dni, z wyjątkiem niedziel oraz świąt określonych w odrębnych przepisach. Zgodnie z ustawą o dniach wolnych od pracy zarówno 1 i 3 maja, jak i 25 oraz 26 grudnia są dniami wolnymi od pracy, a co za tym idzie za takowe należy je uważać także na gruncie Kodeksu pracy.

W związku z tym należy stwierdzić, że w sytuacji kiedy to w jednym tygodniu (od poniedziałku do soboty) wypadają dwa święta mamy do czynienia z kolizją dwóch norm ustawowych, gdzie z jednej wynika (151° k.p.), że „sporne” święta są dniami wolnymi od pracy, zaś z drugiej wynika (art. 130 § 2 k.p.) obowiązek odpracowania jednego z dwóch dni świątecznych przypadających w tym samym tygodniu.

Z opinii jakie zostały wyrażone na łamach prasy (Służba Pracownicza 12/2005, str. 9; Rzeczpospolita z dnia 10 stycznia 2006 r. dodatek Dobra Firma, str. 2; Gazeta Prawna z 29 grudnia 2005 r. dodatek Praca i Podatki, str. 3) wynika, że autorzy artykułów wskazują normę wynikającą z art. 130 § 2 k.p. zdanie drugie, jako *lex specialis* w stosunku do normy określającej i wskazującej dni wolne od pracy (jednocześnie nie biorąc pod uwagę oddziaływania powyższych przepisów na siebie). Zastosowanie takiej wykładni doprowadza jednak do sytuacji, w której jedno ze świąt traci swój charakter i staje się w istocie — z racji konieczności odpracowania — dniem powszednim.

W związku z powyższym działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2001 r., Nr 14, poz. 147) zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w omawianym zakresie i ewentualne podjęcie - w przypadku podzielenia wątpliwości wyrażanych przeze mnie - stosownych działań zmierzających do likwidacji kolizji norm wynikających z przytoczonych powyżej przepisów Kodeksu pracy.

/-/ mgr Marek Ryszard Przystolik

Referent Prawny

/-/